

УДК 373.5.014.

**УПРОВАДЖЕННЯ МОДЕЛЕЙ ДЕРЖАВНО-ГРОМАДСЬКОГО
УПРАВЛІННЯ НА ЗАСАДАХ ПАРТНЕРСЬКОЇ ВЗАЄМОДІЇ У
ЗАКЛАДАХ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ**

Попович Л. М.

Інститут педагогіки НАПН України
Київ, Україна

Ключові слова: державно-громадське управління, заклади загальної середньої освіти, методичні рекомендації, моделі, партнерська взаємодія.

Анотація: державно-громадське управління закладами освіти на засадах партнерської взаємодії має стати одним із основних векторів демократизації освітньої політики держави з метою покращення співпраці, ефективності партнерської взаємодії державних органів управління з місцевими органами державної виконавчої влади, органами місцевого самоврядування територіальними громадами, науковими установами, закладами освіти та громадськими організаціями.

Вступ./Introduction.

Упровадження моделей державно-громадського управління (надалі ДГУ) на засадах партнерської взаємодії у практичну діяльність закладів загальної середньої освіти (надалі ЗЗСО) зумовлюється необхідно під час повномасштабного вторгнення агресора, коли в Україні були зруйновані заклади загальної середньої освіти, вимушеною міграцією населення, необхідністю влаштування родин, організацією навчання учнів тощо. Саме тому актуальним постає питання про механізми і технології реалізації державно-громадського управління закладами загальної середньої освіти різних типів підпорядкованості на засадах партнерської взаємодії, враховуючи виклики сьогоденного часу.

Українські вчені досліджували проблеми державно-громадського

управління загальною середньою освітою у нових соціально-економічних умовах: В. Андрущенко, В. Бех, Г. Єльнікова, Л. Калініна та ін.; партнерські засади державно-громадського управління О. Топузов, Л. Калініна, Н. Лісова; методологічні засади демократичного управління закладом освіти Б.Чижевський; теоретичні та методологічні засади освітнього партнерства в системі загальної середньої освіти О. Топузов, Л. Калініна; організаційно-педагогічні та партнерські засади розвитку персоналу в опорних закладах освіти О. Онаць; механізми соціального партнерства Н. Лісова та інші.

Нами були розроблені методичні рекомендації «Особливості реалізації моделей державно-громадського управління на засадах партнерської взаємодії у закладах загальної середньої освіти» та проведено з аналіз чинників стану ефективного управління закладами загальної середньої освіти із застосування методу опису наукових джерел з теорії управління українських учених та практичний досвід керівників закладів загальної середньої освіти.

Ціль роботи./Aim.

Метою статті є аналіз наукових праць вітчизняних вчених, які досліджували проблеми державно-громадської партнерської взаємодії у сфері державно-громадського управління закладами загальної середньої освіти в умовах розвитку місцевого самоврядування та реалізація моделей державно-громадського управління на засадах партнерської взаємодії у практичну діяльність закладів загальної середньої освіти.

Матеріали та методи./Materials and methods.

Наукове дослідження проблеми упровадження моделей державно-громадського управління на засадах партнерської взаємодії у практичну діяльність закладів загальної середньої освіти здійснювалося методом аналізу наукових джерел, педагогічної практики, у ході дослідження було використано практичний досвід керівників закладів загальної середньої освіти м. Києва, Київської, Волинської, Івано-Франківської, Чернівецької, Херсонської, Житомирської областей .

Результати та обговорення./Results and discussion.

У ході наукового дослідження було з'ясовано, що експериментальна діяльність керівників закладів загальної середньої освіти, практика управлінської діяльності показує, що в упровадженні державно-громадської партнерської взаємодії в управлінні закладами загальної середньої освіти наявні проблеми пов'язані із недосконалістю нормативно-правового забезпечення; запровадженням та розвитком різних видів автономії закладів освіти; станом матеріально-технічного та навчально-методичного забезпеченням, питаннями організаційного характеру, використанням інноваційних форм державно-громадського управління тощо.

Державно-громадська партнерська взаємодія в управлінні ЗЗСО ґрунтується на системі освітніх, управлінських, культурних, фінансово-економічних відносин між учасниками освітнього процесу в умовах співпраці учасників освітнього процесу закладів загальної середньої освіти з державними, юридичними особами, представниками структур бізнесу для досягнення освітніх цілей, створення безпечних умов для навчання учнів, тому сьогодні проблемними є питання про концепції, механізми і технології, способи і форми упровадження державно-громадської партнерської взаємодії в управлінні закладами загальної середньої освіти.

Нами було обґрунтовано, що державно-громадське управління загальною середньою освітою і закладами освіти на засадах партнерської взаємодії має стати одним із основних векторів демократизації освітньої політики держави з метою покращення співпраці, ефективності партнерської взаємодії державних органів управління з місцевими органами державної виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, територіальними громадами, науковими установами, закладами освіти та громадськими організаціями, спілками, профспілками.

У ході нашого дослідження було розроблено, обґрунтовано та впроваджено в педагогічну практику моделі: концептуальну модель системи ДГУ ЗЗСО на засадах партнерської взаємодії в умовах децентралізації, автор

О. Онаць; субмоделі управлінської компетентності креативного керівника в умовах ДГУ на засадах партнерської взаємодії, автор І. Саух; субмоделі організаційно-правових умов державно-громадського управління ЗЗСО на засадах партнерської взаємодії, автори О. Онаць, Б. Чижевський, субмодель участі учня у державно-суспільному управлінні закладом загальної середньої на засадах партнерської взаємодії, автор Б. Чижевський; розроблено та впроваджено у практику методичні рекомендації «Особливості реалізації моделей державно-громадського управління на засадах партнерської взаємодії у закладах загальної середньої освіти» для керівників закладів загальної середньої освіти, органів державного управління освітою, органам місцевого самоврядування, науково-педагогічним і педагогічним працівникам обласних закладів післядипломної педагогічної освіти.

Проведена спільна експериментальна робота з керівниками закладів загальної середньої освіти, установами, які є суб'єктами управління у сфері ЗЗСО, на засіданнях керівників різних ієрархічних рівнів, Асоціації шкіл України та інших формах науково-методичної роботи відділу економіки та управління загальною середньою освітою Інституту педагогіки НАПН України.

Висновки./Conclusions.;

Упровадження моделі та субмоделей державно-громадського управління ЗЗСО на засадах партнерської взаємодії є важливим в управлінні закладами загальної середньої освіти, що сприятиме забезпеченню надання якісних освітніх послуг нашим учням.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Онаць О. М. (2022) *Реалії та перспективи шкільної автономії у державно-громадському управлінні закладами освіти на засадах партнерської взаємодії*. Освіта та розвиток обдарованої особистості, 4 (87). стор. 54-64. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/733812/>

2. Саух І. В. (2023) *Формування моделі професійної компетентності керівника ЗЗСО як важлива складова процесу реалізації державно-*

громадського управління в освітній сфері In: European scientific congress. Proceedings of the 1st International scientific and practical conference. Barca Academy Publishing, с. Madrid, Spain, стор. 276-280. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/734566/>

3. Чижевський Б. Г. «Закон – фундамент успішного розвитку закладів загальної середньої освіти» на *I Всеукр. наук.-практ. конф. Нова українська школа: від теорії до практики*. Чернівці, 2022, с. 621–636.